

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 43.

Indult Bétsből, Kedden, Május' 31-dikén, 1831.

B é t s.

Azon jeles Versezetek közül, melyek Felséges Ferdinánd Magyarok Királyának és Mária Anna Karolina Szárdinai Hertzegasszonyak Menyegzői egybekelésekre Bétsben jelentek meg (l. M. Kurír 19 Szám, Mártz. 8-d.) az, a' mellyet deák nyelven Philos. Doctor Cseremiszy Miklós Úr érdemes Hazánkfija „Epithalamium“ név alatt készített, Ő Felségének Károly Felix Szárdinai Királynak (megholt Apr. 27) kezébe is eljutott volt. Ennek Szerzőjét a' Felséges Király egy igen szép levéllel és a' mellé foglalt Emlék pénzelméltőztatott megtisztelni.

Ezen mintegy két tallérnyi nagyságú Emlékpénznek az első lapján van a' Király és Királyné képe ezen körülírással: „FERDINANDVS Vng. REX MARIANNA PIA AVG.“ — A' Képek alatt „G. Ferraris F.“ áll. — A' hátulsó lapján három tzímer, úgymint: az austriai, a' magyar és a' szárdinai, de tsak főbb alkotó részeikben, látszik. Ezek között két keresztbe álló, pántlikával öszveköttözött, feljebb pedig nefeletsekből fűzött koszorúval öszvetartatott égő fáklya van. Mind ezt feljül ez a' körülírás ékesíti: „AVSPICATO CONJUNCTIS.“; alatta pedig a' tzimerek és fáklyák alatt: „AVG. TAVRINORVM A. MDCCCXXXI.“ G. F.

N a g y B r i t a n n i a.

London Maj. 10-kén. Az Európai nagy Hatalmasságoknak meghatalmazottjai 9 dikben a' külső Ministernél Conferentziát tartottak a' Belgiumi dolgok felett.

A' Londoni Ujságlevelek, mint a' feljebbi napokban úgy még most is, tsak a' Választásokról írnak 's elmélkednek. A' már eddig tudva lévő 455 megesett választások közzül 252 mellette és 183 ellene ütött ki a' Reformnak; és így a' Többség a' Ministerek mellett 69 szóval már eddig bizonyos.

A' Lloyd kávéházában 9 ikben a' következő tudósítás volt kiszegezve: „Egy utazó a' Chantieeler nevű kir. hajóról írja mint bizonyost, hogy Faya és St. Miguel szigeteit April. 30 kán egy Expedicio Terceirából, (melly sziget, a' mint tudva van, Dom Miguel Királynak nem esméri és Donna Maria da Gloria nevében igazgattatik) elfoglalta.“

Egy Falmouthi Ujságírja, hogy Billov Brigg, melly 30 Invalidusokkal és 68 aszszonyokkal 's gyermekekkel Bermudából Halifaxba utazott, útjában elsüjvedt és a' rajtalévőkkel együtt elveszett.

London Maj. 14-kén. A' Választások sokkal kedvezőbben ütnek ki a' Reform. ügye mellett, mint sem vártuk.

Öszveséggel már 515 Képviselők vagnak elválasztva, kik között 204 ellensége 's 314 barátja a' reformnak. Még a' kis faluk is, mellyek a' Képviseletnek tzelzött megtisztítása után a' választójustól elesnek, néhol néhol (28 helységekben) a' reform baráti között választák Képviselőiket.

A' Király, minapi változása óta, gyengén érzi magát. A' honnét a' Fővárosnak meglátogatása (t. i. Városházánál adandó Vendégségben) az idén elmarad. — A' nagy Hatalmasságoknak Képviselői Máj. 9 kén és 10 kén megint Conferentziát tartottak a' Belgiumi dolgok felett.

A' Courier írja, hogy a' Lisboanai Igazgatószék mindent, a' mit Anglia a' Britanniai jobbágyokon elkövetett megsértésért elégtételül kívánt, megadott.

Lodon Maj. 17-kén. Az a' flotta, melly Codrington és Parker Admiráloknak kommandója alatt a' tengerre ki fog indulni, 8 Lineahajókból, és négy Fregátokból áll, a' melléjek való több kis hadihajókkal. A' nagy hajóknak nevei, a' mint egy Londoni Ujságlevel előszámlálja: ezek:

Caledonia	120 ágyús	Vice-Admiral	Codrington
Prinz-Regent	120	—	Contre-Admiral Parker
Britannia	120	—	Kapit. Johnstone
Asia	84	—	Kapit. Hellgar
Revenge	76	—	Kapit. Hellgar
Donegal	76	—	Kapit. Dick
Wellesley	74	—	Kapit. Rowley
Talavera	74	—	Kapit. Kolby
Durham	50	—	Kapit. Pigol
Alferd	50	—	Kapit. Mansel
Dublin	50	—	Kapit. Townshead
Stag	46	—	Kapit. Trovkridge

Egy illy tekintetes erejű hajós sereg nem lehet kis tzelra való. Vátig talál-

gatják az emberek, hová és ki ellen fog megindulni? de nem tudnak róla megbizonyosodni. Némellyek hiszik erősen, hogy ez a' hajós sereg a' Keleti tengerre megyen.

A' már megesett és tudva lévő 560 Választások között 344 a' Reform-bill-nek mellette és 216 ellene van; következésképpen a' Javításnak baráti már 128 szóval erősebbek annak ellenségénél. — Irlandiának némelly részeiben, ú. m. Clare, Galvay, Tipperary és Roscommon megyékben belső háborgások uralkodnak. Clareban veszekedés történt a' nép és katonák között. A' Lord helytartó (Marquis Anglesea) Maj. 10-kén a' felháborodott helységeket és kerületeket az úgy nevezett Martial-törvény alá vetette, az az olyan békételen állapotba lenni esmérte, mellyben az Országtörvényjei a' rendkívül való Politziai rendelkezéseket megengedik. Lord Anglesea nagyon rosszul van, ortza fájásban szenved, elannyira, hogy beszélni sem tud, hanem írásban közli akaratját a' körülötte lévőkkel.

Frantzia Ország.

Páris Maj. 17-kén. Egy Kir. Rendelés Máj. 15-káról, arra az Emlékjegyre, melly az 1830 Dec. 15-iki törvénynek értelme szerint a' Juliusi napokban magokat megkülömböztetett Polgároknak adatik, a' Frantzia Sast egy tserfa koszorúval ütteti, ezzel a' feljül írással: „A' háladatos haza, Oltalmazóinak.“ másik lapján három egymásba fűzött borostyán koszorúk látszanak, ezzel a' feljül írással: „27. 28. 29. Jul. 1830, Haza, Szabadság“ és a' karimán e' szókat olvasni: „A' Frantziáknak királyja adta.“ — Egy másik kir. Rendelés parantsolja, hogy ezeket a' Juliusi Emlékjegyeket, valamint a' Juliusi Kereszteket is a' Párisi

12 Tizednek bírái és a' Sceauxi és St. Denisi Al-ispányok oszszak ki azoknak, kiket az Országos Biztosság erre a' megtiszteltetésre méltóknak talált. De minek-előtte valaki ezt az emlékpénzt a' Juliusi kereszt pántlikáján viselhetné, megkívántatik, hogy a' kiszabott esküvést (melly ellen a' keresztéseknek egy része, a' mint tudva van, nagyon zúgott és még most is zúg) a' tisztviselők előtt letégye.

A' Király 15-ikben megmustrálta a' Párisi Nemzeti gárdát. A' gárdisták közül sokan viselték a' Juliusi keresztet és pántlikát, jóllehet a' kiszabott esküvést le nem tették; de a' mit senki sem lát-szott észre venni akarni. A' Király más-nap az éjszaki megyéknek meglátogatá-sára elútazott. A' következő városok es-nek útjába: St. Germain, Mantes, Ro-uen, Bolbec, Havre, Dieppe, Eu, Abbeville és Amiens. Orleans és Chartres Hertzegek a' Királyt kísé-rik útjában. 26-ikban itthon akarnak len-ni St. Cloudban.

Egy kir. rendelés ismét egy új li-nea-gyalogregementnek (a' 64-diknek) felállítását parantsolja. Ebbe a' rege-mentbe fognak jöni azok a' 3000 Ön-kéntesek is, kik most Algirban vannak. — Thorvaldsen Ur a' szép művész-ségek Akademiájának tagja és Báró Humboldt Sándor és Berzelius Urak a' Tudományok Akademiájának tagjai a' Betsületrendnek Tisztjeivé ne-vezettek. (A' betsületrendnek tagjai, a' mint tudva van, ötfélék ú. m. Vitéz, Tiszt, Kommandeur vagy középkeresz-tes, Nagytiszt, és Nagykeresztes.)

A' Courier írja: „Gen. Schnei-der a' Moreában fekvő frantzia sereg-nek fővezére a' kommandót betegeske-dése miatt letette; General Guehenec fogja felváltani. — Labbey de Pom-pieres Ur a' Követek házának legidősb

tagja Maj. 14-kén megholt 80 esztendő-s korában.

Páris Maj. 20-kán. General Bon-net a' déli megyékbe mégyen mint rend-kivül való Biztos az ottan kiülött há-borgásoknak letsendesítésére. Az ott fekvő 4-ik, 12-ik, és 13-ik katonai Oszta-lyok hatalma alá adattattak. — Lyon-ban Maj. 13, 14 és 15-ik napjain estvén-ként nagy rendetlenségek történtek, melly alkalmatossággal a' rendnek és tsendnek helyreállítására előtermelt Nem-zetigárdistákat a' zenebonások kövekkel hajigálták.

Bresson Ur első Követségtitok-nok Londonban, rendkívülvaló Köve-tül küldettetik Hannoverába: Martin Ur tellyes hatalmú Követül Mexico-ba és Gróf d' Estourmel tellyes ha-talmú Követül Columbiába. —

A' Király Maj. 17-kén Rouenben volt. — A' Moniteur hosszan írja a' tzerimoniákat és beszédeket, mellyek-vel a' Király útjában fogadtatik.

Toulon Maj. 8-kán. Nyoltz hadi-hajóink már útban vannak Lisboa felé. Röztök van a' Sirene Fregát, melly innét, és a' Melpomene melly Brestből indult ki. Holnap indul Ar-mide Fregát is utannok. Ezek a' ha-jók megfogják még egyszer utoljára szól-lítani a' Portugalliai Igazgatószéket, és ha a' Regens Dom Miguel arrasem adná meg a' kívánt elégtételt, akkor még egy pár Lineahajó odaküldettetvén, segy-verrel és erővel fogják az elégtételt meg-venni.

A' Pilote írja Calvadosból: „Egy Kurírja az Igazgatószéknek sietve úta-z Cherbourgba. Az a' híre, hogy pa-rantsolatot viszen oda a' Tengeri főliszt-nek, hogy a' Suffren nevű Lineaha-jót minél hamarébb küldje Portuga-liába.

A' *Moniteur* Maj. 17-kéről: „Hajós Kapitán Melay a' Frantzia Indiai gyarmatoknak Kormányozója a' Tengeri Ministernek írja Jan. 5-kéről, hogy ő megértvén az (Indiai) Anglus Ujságokból, hogy Calcuttába egy frantzia hajó hármasszínű zászlóval érkezett és magával tanuleveleket hozott a' Frantzia Országban esett Juliusi és Augustusi történeteknek valóságáról, ő azonnal parantsolatot adott ki 1850 Decemb. 15-kén, hogy ezentúl minden közönséges dolgok Ö Fgének a' Frantziák Királyjának nevében folyjanak, a' hármasszínű zászló késedelem nélkül kiszégeztessék és a' hármasszínű kokárdán kívül más ne viseltessék. Ez a' rendelés Pondicheryben mindjárt az nap tellyesítettett a' népnek nagy örömgerjedezésével Decemb. 31-dikén Chandernagorban is. A' hivatalos levelek, mellyeket Melay Urhoz az Igazgatószék a' tejendő rendelések felőli való parantsolatokkal elküldött, még akkor (Jan. 5-dikén) nem érkeztek meg. Azokat a' *Heroine* Korvette viszi, melly Podicheryben aligha érkezett meg elébb Februar. első napjainál.

Portugallia.

A' Lisbonai Udvar' Ujság Maj. 3-káról, a' következő Végezéseket hirdeti: I) Elömbbe terjesztetvén, hogy Marquis Silva y Sousa-Belfort Filep a' Ribeirai tizednek Fenyítő bírása, midőn a' f. E. Mart. 21-kén éjjel, Anglus kereskedő Robert házát megmotozná, magát nem tartotta az En királyi parantsolatimhoz, mellyek minden privilegiumokat, mellyekkel a' Nagy Britanniai jobbágyok az országban birnak, szoroson tiszteltetni megkívánják; jónak találtam ötöt a' hivatalból, mellyet szolgálatomban viselt, elmozdítani. — Ö Fel-

ségétől a' Királytól, saját kezével aláírva. Költ a' Queluzi Palotában Apr. 30-kán 1851.“ — II) Minthogy Miranda Everard Ferentz Ignácz hajós vezér az én királyi hajósseregemnél, abban az időben midőn ő a' Terceirát rekesztve tartó hajóssereghez tartozó Diana Fregátot kommandírozná a' Sz. Helena nevű Anglus postahajót, melly magával betegeket és a' Gyarmatos Ministeriumnak szolló leveleket viszen vala Angliába, törvénytelenül feltartóztatta és elfogta; továbbá minthogy ugyan ő a' nevezett postahajónak Kapitánja és legényjei ellen erőszakoskodásra vetemedett; és ezen történetekre nézve Nekem kívánságom megbizonyítani Ö Nagy Britanniai Felségének, minő kellemetlenek légyenek azok én előttem és hogy azok nekem tökéletes elégtételt látszanak kívánni; 's minthogy annakfelette a' szerént akarok tselekedni, mint a' mi Angliában a' *Vigilant* nevű hadi Briggnek Kapitányával történt (a' ki tisztésétől megfosztatott); tehát jónak találtam a' nevezett hajós vezért szolgálatomból elbotsátani. Ö Felségétől saját kezével aláírva. Költ a' Queluzi Palotában April. 30-kán 1851.“ — Hirdet ezenkívül az Udvari Ujság más két kir. Rendeléseket is, mellyek között egyik azt a' Tisztviselőt ki Levi Judástól Ö Nagy Britanniai Felségének jobbágyától törvénytelen pénzfizetést tsikart ki, törvénybe idéztetni és megbüntettetni rendeli, másik a' kir. Politzia-Örnek Zászlótartóját D. Verissimo Jó'sefet, ki egy O'Neill nevű Anglus kereskedőt fogságba vitt, a' szolgálatból örökösen elbotsátja.

Lisbona Maj. 4-kén. Annak az elégtételnek, mellyet a' Nagy Britanniai Consul Dom Migueltől kívánt, feltételei ezek voltak: 1) Az elfogatott Anglusok, szabadon botsáttassanak, és ká-

rok megtéríttessék. 2) Mind azok a' tisztviselők, kik az Anglus Alattvalókat vagy hajókat bántani vagy fogságba vetni, vagy tőlök pénzt tsikarni mertek, hivataljokból elbocsátassanak 3) Az elégtelnek 10 nap alatt meg kell adattatni, és az Udvari Ujságban kihirdetetni. — Mind ezek tellyesítették. — E' szerént Angliával már tisztában volnánk; de hátra van még Frantzia Ország, melly a' Frantzia Polgároknak fogságba hányattatásáért, a' Lisbonai Utzákon történt, megostoroztatásáért's a' t. hasonlóan boszszúval fenyegeti a' Lisbonai Igazgatószéket.

O r o s z O r s z á g.

Riga Maj. 12-kén (A' burkus Status Ujságból) A' Samogitiai Zendülésnek elnyomására meg tett rendelések, tökéletesen tzélt érni látszanak. A' pártos csoportok oszlanak széljel; hanem hogy az ilyen megtérőket még most katonának kell védelmezni a' többi pártosoknak és a' betsület's jobbágyi kötelesség szava eránt siketté lett földes Uraiknak ösztönözése ellen. A' foglyok között, kiket ide Rigába hoztak, gyermekek találkoznak 15 esztendősnél ifjabbak, és Vének 60 esztendősnél korosabbak. — Egyedül az egy Telschi kerület az, hol számosabbatska fegyveres csoportok találtnak. Ezek ellen Főkormányozó Bárá Pahlen személyesen vezérli 10,000 emberből álló seregét, melly Maj. 8 kán Savi városából több apró seregekbe megoszolva kiindult részszerént Telschbe részszerént másuvá a' pártosoknak széljelverésére. Az előseregét General Schirman kommandírozza. — General Meyer, kinek főhadi szállása Mitauban van, a' Kurlandiai határt örzi Eserntől fogva Bauskeig; a' többi részét a' Kurlandiai határnak Polangen

felé, General Rennenkampff fedezi 1200 emberrel.

Polangen Maj. 14-kén. Tegnap hajnalban General Rennenkampff kiindult mintegy 1000 emberrel és néhány ágyúkkal Polangenből Krottingen felé, hol egy 2000 emberből álló Insurgens tsapatot, tettegett hátrálással kitsalván jó fekvésből a' síkra, tökéletesen megvert, és megszalasztott. Futott az ellenség mindenfelé, és ha a' Krottingeni híd le nem lett volna rontva — hogy utánna mehettek volna a' katonák — Vezéreik is t. i. General Kalinovski és Oberster Stankievicz, kezünkbe estek volna. Azonközben meghallja General Rennenkampff, hogy Budenthofból kiverték a' pártosok a' katonákat. Ezek a' katonák t. i. a' Revali bataillonból valók voltak, tsak tegnapelőtt estve érkeztek és magokat még ki sem nyugodták. Sietett azonnal a' General segítségekre a' granatérosoknak, és éppen jókor érkezvén, hátulról megtámadta az ellenséget, a' mi annak nagyon véletlen esett. A' pártosok tökéletesen megverettettek. Ennek a' napnak diadalmi jegyei: egy nagy zászló Kapitán Raminski Kompaniájától, sok fegyver, ú. m. 90 dsidák, 20 pisztolyok, 'sa' t. és 57 foglyok. Az ellenségnek veszteségét lehet tenni 300 emberre.

L e n g y e l O r s z á g.

Varsó Maj. 17-kén. Egy Staféta, melly Zamoskból Maj. 12-kén délutáni 2 órakor indult, azt a' hivatalos tudósítást hozza, hogy General Chrnovski és General Romarino Zamosk várához elközelítettek. 800 orosz foglyot, kiket a' nevezett Generálok a' feljebbi napokban General Kreutz seregéből elfogtak, a' várba már bévittek; és minthogy a' hartz Ó. Zamosk

táján az Oroszok és Lengyelek között még akkor is tartott, tehát Generál Krysinski (Zamoski vár őrző vezér) kiküldött 2 Bataillon gyalogságot 5 ágyúkkal a' Lengyeleknek segítségére. — Másfelől a' főtábornak egyik szárnya felfelé az Augustovai vajdaságba előnyomult, és a' Testörző Seregeket 16-tkban Dlugesiodlo falunál megverte. Első örjeink Sniadovnál állanak.

A' Varsói Status Újság jelenti: „General Chrzanovski serege, minekutánna Kockból elébbindult, az Orosz Seregeknek közepette, Lubartov, Lenczna, és Krastisnav városokon keresztül a' Zamoski várhoz eljutott. Ez a' sereg 3 nap alatt 18 mértföldet haladt, az Oroszokkal háromszor győzedelmesen vívott és 800 embertközülök elfogott. General Krysinski a' Zamoski várból meghallván az ágyúdurrögást néhány mértföldnyi távolságra, kiindult eleibe segítségül, de az ő katonái későn érkeztek meg O Zamoskhoz t. i. akkor midőn már az Oroszok hátra verettettek. — E' szerint Volhynia újra fenyegettetik, és General Rüdigernek, ha (a' mint híre van) Volhyniából ki jő lengyel Országba, leszsz kivel szembeszállani. Az Oroszok mindent elkövetnek, hogy General Chrzanovski seregét feltartóztassák, és Lublilon túl menni ne engedjék; de tzelt nem értek. Most újra elkezdik a' régi mód szerint, szaguldozó patroljaikat hajdani fekvéseik felé kiküldözni. 15-ikben Pulavynál 50 Kozákok mutatták magokat, de a' kiket gyalogjaink tsak hamar elfutamtattak.

Gróf Ostrovski a' Követek házának Marsalja a' külső Ministerséget, mellyel megkínáltatott nem fogadta el; annálfogva az Igazgatószék Statustanátsos Horodyski Urat nevezé ki ideigleni külső Ministerré. —

T ö r ö k O r s z á g.

A' Nagyvezér győzödelméről, mellyet a' Scutari Basán és több vele tartott pártos Basákon velt, mint a' 41 Számú levelünkben említettük, újabb tudósítások is jöttek már Corfúból, sőt Konstantzinápolyból is Május 14 dikéről Kurír által. Ezeknek veleje ide megy ki. A' Skutari Basa Mustapha hat más pártot ütött Basákkal öszvetsatolván magát 20 ezer emberrel Perlepe városához szállott. Ide a' Nagy Vezér először tsak tanulatlan fegyveres sereget küldött ellene, kik a' pártosokat Apr. 20-dikán megtámadták. Az alatt maga a' Nagy Vezér is elérkezvén a' rendes katonákkal 's négy ágyúval; kéntelen volt a' Scutari Basa a' síkra kiállani, és megütközni; de megverettetett és két ezer embert holtakban, — kik között volt az első vezérje is, — és 3000 embert foglyokban elvesztvén, minekutánna minden hadi szereit és eleség tárait is elvesztette, futásnak eredett. Ezt látván némelly Basák, kik eddig vele tartottak, ellene fordították fegyvereiket, úgy hogy Mustapha tsak egynehány emberével futhatott el. Először Köprilibe, innen pedig Urkubba vette magát; de az ellene feltámadt Basák és a' Nagy Vezér népe nyomba kergetvén ötét, innen tsak 3, 4 rebellisekkel futott el Skutari felé. Most már a' fellázasztott városok mindenünnen kegyelem kérő levelekkel folyamodnak a' Nagy Vezérhez 's hódolásokat és hívségeket ígervén a' Nagy Urnak.

E l e g y e s D o l g o k.

A' Gözhajó elindulván Bétsből Pestre Máj. 25-dikén reggeli 4 órakor, Posonynál kikötött, hogy az oda utazotakat a' partra kirakja, 's másokat vegyen fel, kik Pestre szándékoztak men-

ni. Onnan megindulván 260 úttal, mind a' mellett, hogy ellenkező erős szel fújt 's a' Duna vize is rendkívül megapadt, még az nap estve Pestre megérkezett, útját Bétstől Pestig 16 óra alatt végezvén.

M a g y a r O r s z á g.

Mélt. Kis Rhédei Gróf Rhédei Lajos Úr, Ö Ts. Kir. Felségének Aranykútsos híve, és a' Leopold Ts. jeles Rendnek vitéze, előbb Ns. Bihar, utóbb Beregh Vármegyékben Fő Ispányi Hivatal Helytartó, szelütésből következett elgyengülésben, folyó hónap 21-ikén, életének 71-ik esztendejében, Pesten végezte jeles tettekkel folytatott életét. Meghidegült tetemei, a' boldogútnak tulajdon kívánsága szerint, Nagyváradon, az általa készített temető boltba fognak bététetni.

V-dik híradás a' magyar tudós társaságról.

Pest, Május' 17-dikén 1831.

A' IV-dik híradásban említett 4 kiküldöttség javallatai a' nagy gyűlés eleibe terjesztetvén, a' társaságnak az alaprajzban előadott foglalatosságai ekkép rendeltettek el, 's azokra nézve mostanig e' következők történtek:

1. A' folyóirat „Tudománytár“ cím alatt fog megjelenni. Tartalma: 1831 nek eleje olta kijött jelesebb elmetermékek ismertető kivonatai, fő figyelem fordítatván a' hazaiakra es a' hazáról szollókra. A' theologiai 's politikai munkák tsak jelentetnek, valamint holmi tűnő betsü apróságok. Hogy az Országban 's hozzá tartozó részeiben, és Erdélyből megjelenő könyvekből a' tagok minél elébb olly kivonatokat készíthessenek, Martzius 7-ikén a' héti ülés azok és más tudós hazafiak közül min-

den könyvnyomtató műhelyre ügyelőket kért-meg, kik tudósításaik szerint már az első fertály esztendőről nagyobbára bé is küldötték jelentéseiket, 's a' megérkezett példányok kiosztott helyeikre küldetnek.

2. A' grammatika és szótár ügye folyamatba így indul: A' jövő September elején tartandó nagygyűlésig a' nyelvtudomány osztályának tagjai a' magyar helyesírásra, és a' hajtogatás paradigmájára nézve az eddigi vizsgálódások javát kisedik: hogy azokból a' társaság megállíthassa, mit kövessen. A' szókötés rendszerbe hozása, mint bővebb vizgálást kívánó tárgy, azomban későbbre marad. Szótár írása végett a' társaság megfogja vizgálni az eddigi szótárak tökéletesebbikét, 's ezt veszi majd fel utmutatóul, mellyel minden egyéb szótáraink és ide tartozó gyűjteményeink öszve hasonlítatnak, hogy így a' hiány pótolgatása által egy legteljesebb készüljön. Addig is 1) Minden tudományos osztály tartozik a' tudományabeli műszavakat, a' mint azok a' régibb időktől a' legújabbig keletben vannak, öszveszedni, 's betűrendben a' társaság eleibe terjeszteni. 2) Minden rend és osztálybeli tag kéretik, hogy az osztályán kívül eső szavakra is, a' mennyire alkalma szolgál, figyelemmel legyen; 's a' földművelők 's falusi mesteremberek szavait lakása helyén, vagy vidékén öszveírni vagy íratni el ne mulassza. 3) A' héti ülések pedig a' szótár belső elrendeltetésén dolgoznak.

3. Évkönyvei kiadását a' társaság 1832-ben fogja kezdeni. Ezek tárgya: a' társaság történetei, tagjai által készült értekezések, olly jeles versek, mellyek a' társaságot közelebbről illetik, elhunyt tagokat ditsóító beszédek.

4. Jutalomkérdéseit a' társaság így fogja tenni: A' helybeli tagok,

heti üléseikből, osztályonként három három kérdést ajánlanak a' nagy gyűlésnek; melly ezek közül egyet elfogad, vagy egyet, egészen újat támaszt. Ennél fogva a' társaság az alaprajz szerint két kérdést, legelőször a' jövő Szeptemberi nagy gyűlése végével hirdetteti, megkezdve a' nyelvtudomány és filozofia osztályával; 's akkor minden ide tartozó megállított feltétel 's rendtartás a' felelni kívánók kedvéért újság által közölve leszen.

5. A' legjobb magyar munka esztendőnkinti megjutalmazása az 1851-beli nyomtatásuakon kezdődik, 's így azon Irónak, kinek 1851 ben kijött magyar munkája a' legkitünőbb lesz, a' 200 darab arany jutalom az 1852-beli nagy gyűlésben adatik által. Véghez az ebbeli megítélés így fog menni: a' heti ülések a' jobb munkákat esztendő végével kiválasztják, 's további vizsgálat végett az illető osztályokból 3 helybeli vagy vidéki rendes tagra bízzák, vélekedéseket okaikkal a' nagy gyűlés eleibe terjesztik; melly ezek közül a' legérdemesbet kiválasztani, részrehajlatlan kötelességének ismerendi; az ítélet okai pedig közre botsáttatnak.

Ezeken kívül a' társaság dolgai közül hivatalosan e' következők közöltetnek:

A' nagy gyűlés Februárius 24 ikén eloszolván a' heti ülést a' helyben lévő tiszteletbeli 's rendes tagok M. Gróf Teleki Jó'sef Fő Ispán Ur 's a' t. elölülése alatt minden hétfőn délután 5 órakor kezdik, mellyben a' vidéki rendes tag is, ha éppen ekkor Pesten van, megjelen. Foglalatosságaik a' most említett tárgyak.

Ő Ts. K. Fő Hertzegsége a' Nádor, mint Pártfogó, a' társaság alaprajza és

rendszabásaiból 3300 példányt, a' Királyi Udvari Magyar és Erdélyi Cancellaria, Kir. Helytartó Tanács, Kir. Kuria, Kerületi táblák, Magyar Kir. Udv. Kamara, Ersekek, Püspökök, Fő Ispánok, Magyar tengermelléki Kormányosok, Magyar, Horvát és Slavóniai Ns. Vgyék, Káptalanok, Sz. Kir. Városok, Kir. Universitas, Tudományos Kerületek-Evang. és Reform. Szuperintendentziák, 's Erdély Ország számára kegyesen szétküldött.

Minden Iróra nézve általában híré teszi a' társaság, hogy eddigi jövedelméből jeles magyar munkák' kéziratjai nyomtatására, 's az olyanok szerzői megtisztelésére esztendőnkint 2000 pengő forintot fordíthatván, elfogadja tisztán leírt kéziratjokat, ha a' M. Gróf Elölülő Úrhoz azokat jó alkalommal küldik; 's a' mellyiket jelesnek találja, azonnal nyomtatás alá ereszt, az Irónak pedig tiszteletjutalmat rendel. Sőt a' minél míveltebb észszel alkotott, minél tisztább és jobb ízlésű magyarsággal írt munkákat ohajtva várja: hogy az alaprajznak 6 ik lapján kimutatott ezen kötelességét is a' Haza előtt minél elébb teljesíthesse.

Döbrentei Gábor m. k.
Titoknok.

A' pénz folyamata Május' 30-dikán;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 81 3/8
Az 1820-béli sorsosok, — —
Az 1821-béli hasonlók, 116 1/3
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 41 3/4 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1038 for. ton.
Conv. Pénzben.